

BIBL. NAZ.
VII. Emanuele III

SUPPL.
PALATINA

C

290

NAPOLI

1063.

Suppl. Palat. C 290

626842

EPISTOLA PASTORALIS

**AD UNIVERSUM
CLERUM ET POPULUM
MURANAE DIOECESIS**

ROMAE
TYPIS PHILIPPI CAIRO
MDCCLIX

FR. FRANCISCUS XAVERIUS DE AMBROSIO

ORDINIS MONASTRII S. FRANCISCI CAPUCINORUM

SACRAE THEOLOGIAE LECTOR EMERITUS

MINISTER PROVINCIALIS SEMEL ET ITERUM IN NEAPOLIS PROVINCIA
CONSULTOR GENERALIS IN TOTO ORDINE

ET IN NOLANA DIOECESI EXAMINATOR PROSYNODALIS

DEI ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS MURANUS

UNIVERSO CLERO ET POPULO EJUSDEM CIVITATIS ET DIOECESIS

SALUTEM ET PACEM

Inter multiplices rerum vicissitudines, quae nostris hisce temporibus omnium ad se oculos, animumque convertunt, eam singulari recordatione dignam arbitramur, quae ad Civitatem vestram sane perillustrem, universamque Dioecesim spectat. Nos hac in urbe degentes, quae vere aeterna est, aliarum omnium mater et magistra, hunc eventum vobis enarrare adgredimur. Nimirum cum Episcopalis Cathedra, cui vos in Christo Jesu adunati estis, quaeque serie Praesulum dignissimorum illustris est, ob renuntiationem dignissimi praesulis Gigli jam abhinc aliquot mensibus pastore careret, Deus qui dives est in misericordia, in nostram humilitatem benigne respexit. Hinc cum Piissimus Regum FERDINANDUS SECUNDUS, quem morte praereptum intime defleamus, Pontifici Maximo Nos proposuerit pro Ecclesia vestra regenda et gubernanda Episcopali caractere ac jurisdictione, Sanctissimus Pater PIUS IX. feliciter regnans, ac universalis Ecclesiae Pastor et Rector, infirmitati nostrae clementissime indulgens, praesentationem ratam habuit, ac in vestrum Episcopum eligere dignatus est. Hoc factum, quod nullis futuris temporibus a memoria nobis excidet, vobis omnibus, ut par est, significatum volumus. Cum autem primum natura sit, ut cognitionem Pastoris affectionum commotio in

grege subsequatur, ac certe prope anxietas pastoris ejusdem dotes inquirendo cognoscere; huic voto nos Paulina in primis sententia illa occurrimus, qua docuit consuevisse Deum in ostensione virtutis suae *infrima mundi, ac contemptibilia eligere, ut fortia quaeque, confundat*. Deinde ut aliqua ex parte voto satisfaciamus, hisce veluti lineamentis originem nostram, vitaeque cursum oculis vestris depingimus.

Apud Nolam in Campania ortum duximus, ibique christianae fidei ac literarum rudimenta accepimus; saeculi autem vanitate perspecta, mature admodum sacro Capuccinorum Ordini nomen dedimus. In hac vero christianae virtutis palestra, divina gratia adjuvante, omnem posuimus operam, ut si quae humana fragilitate disrupta essent, consolidaremus, ac snū Patriachae spiritum in omnibus vel excitare, vel fovere conati sumus. Cultores studiorum optimorum, sed potissimum dilectionis ac concordiae fuimus amantissimi. Etenim cordi nostro alte inseedebant verba illa Salvatoris, quae verbo etiam frequentius usurpabamus, quibus nempe mutuam charitatem Ecclesiae suae membris commendavit, inquires: *pax vobis*.

Porro hanc ipsam salutationem divino ore prolatam, hominisque christiani veluti faciem exhibentem, statim ac nostrae in Episcopum consecrationis ritus fuit absolutus, ad vos omnes mittere decrevimus. Ipsa autem haec epistola illud vobis jam nunc testatissimum faciet, quod cum vobiscum fuerimus, amplissime experiemini, nimirum praedicta salvatoris verba toto cordis impetu, non autem summis tantummodo labiis a nobis efferri.

Fratres ac Filii Dilectissimi, in difficilliora incidimus tempora, quando videlicet ideae, doctrinae, opiniones, statusque ipse orbis totius, ac Europae nostrae potissimum, et atrox illud bellum, quod cum ingenti sanguinis effusione non minus a nobis fieri intuemur, ab ipsius rationis semita ita defecerunt, ut vereri jure debeamus ingentem rerum perturbationem imminere, unam ex illis, quibus divina justitia devios, carnalesque homines plectere consuevit. Sane incredulitas latius quotidie diffunditur, morum corruptio effraenis magis in dies evadit, ac sub humanae perfectibilitatis praetextu systemata invehuntur, quibus lex omnis contemnitur, ipsaque auctoritas, quam Christus Salvator hominibus reliquit, insuper habetur. Terribilis haec pestis omnem invasit sexum, omnem aetatem, omnē coctum; bonorum inde angustiae, ac impiorum ex adverso exultationes; quam enim insani profitentur cupidi-

tatum philosophia ipsis blanditur, ac omnia pollicetur faustissima. At sacrosanctum Evangelii volumen, quod paulo ante humeris nostris superimponebatur, ut Ecclesiae magisterium divinitus institutum illam nobis obligationem inculcaret, qua solemniter tenemur a quovis vos errore in via salutis retrahere, aliud suadet. Nobis rationis jussa christianaeque philosophiae vox, quae in mentibus, cordibusque jugiter insonat, audienda sunt, quibus periculorum undique adstantium solemniter admonemur. Siquidem Apostolus Gentium altissime inclamat cuncta esse in mundo aleae, periculique plenissima: *periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus* videlicet apostolicis monemur verbis, quod modo potissimum contingat hominis viatoris vitam universam militiae aptissime comparari.

Optamusne, Fratres Filiique charissimi, mundi hujus nequam impetum infringere, et victoriam de ipso consequi? Itaque adhaereamus firmiter vexillo charitatis; sit nobis praecipuus amor mutuus, cogitationum, affectionum concordia, *cor unum et anima una*, non secus ac apostolicis illis viris, quorum vestigia nobis sequenda proposuimus. Profecto haec una superest via salutis: unicum hoc est pharvacum, quo temporum nostrorum gravissimis malis mederi possumus, ac saeculi vanitates superare; illius inquam saeculi, quod nos obsidet, suisque propositis illicitis, animae, alterius vitae, ac ipsius Dei cogitationem vel repellere prorsus, vel saltem enervare conatur; e nostris cordibus sanctissimam illam religionem evellere, quae singulis momentis in corda nostra nobis purificandis descendit. At nobis datum est feliciter hisce conatibus obsistere, si tamen quam profitemur Christi doctrinam, ex corde custodiamus. Haec namque coeli filia monita atque praecepta tanta suavitate proponit, ac sapientia distribuit, ut omnibus omnino, non modo hominibus, sed et conditionibus, atque aetatibus, adjunctisque opportune prospiciat; prospicit aegens, ac divitibus; prospicit sanis, atque infirmis, senibus aequae ac adolescentibus; prospicit publicae, privataeque prosperitati. Verum religionis hujus thesaurus conservari incolumis nequit, a quibus abest mentis, cordisque concordia. Oportet namque haec veritas mentes, animosque omnium pervadat, quod morale corpus Diocesanos clero, populoque constitutum, atque etiam cujusque junctione et harmonia facultatum, nisi mutua charitate semet membra excipiant, vitam amittere omnem, et cadaveris instar ex membrorum multitudine magis putrescere. Concordia vi-

delicet societas ista conservari debet, quemadmodum animalis vitae conservandae physica membrorum conjunctio habeatur necesse est.

Vultis assertionis nostrae veritatem oculis propemodum vestris usurpare? Veterem intueamini Greciam, nationem adeo exolitam ac sapientem, ut porticum, lyceum, academiam ac Stoa fundavit; e quibus sapientiae suae rivulos in gentes omnes trans mittebat. Sed statim ac irrepsit discordia, coepit hominum captivitati procurandae vehementius inservire, atque eo pervenit, ut cum vilioribus animantibus rationales creaturas commutaret. Tunc amisso splendore, propriisque atrocitatibus, et factionibus lacerata extare desiit. Hoc idem splendidissimo Romanorum imperio contigit. Heic etiam, deficiente inter Regulos concordia, plebs in factionibus scissa est. Propterea invectae civiles rerum discussiones, aucta dominandi aviditas imperii fundamenta subverterunt, atque eadem Romana Gens, quae universum prope orbem subegit, triumphorum suorum monumenta ubique relinquens, semet ab intestinis dissidiis liberare non potuit. Ratum propterea esse debet, ex dissidiis exterminium, ex concordia vero, non individuorum modo, sed etiam nationum vitam, gloriamque promanare.

Quod autem penes nationes paganas contigisse observavimus, experientia compertum est in societatibus quoque christianis evenisse. Imminuta charitate, pax continuo amittitur, rerum ordinatio subvertitur, ac plenissima succedit perturbatio. Quae detrimenta, sane gravissima, neque civilizatio, ut ajunt, neque major ingeniorum evolutio, aut morum humanitas praepediunt. Gallorum certe natio elapsi saeculi adeo in humanis investigationibus excreverat, ut aliam quamlibet facile superaret. Nihilominus, quando in ipsa dissidium invaluit, dici vix potest quam atrox immanitatis exemplar semet praebuerit. Idem dicatur de Britannia, quae cum Insula sanctorum merito diceretur, concordia deperdita, factionum ludicrum effecta est. Quod si ad Orientis Ecclesias oculos convertamus, quae tot saeculis sanctissimorum virorum matres extiterunt, continuo apparebit, quod, schismate invecto, penitus aruerint, atque in haeresim, ipsumque Islamismum prolapsae sint. Detrimenta pariter, quae elapso, praesentique saeculis Occidentis Ecclesia vel sustinuit, vel adhuc sustinet, cum videlicet Jansenistarum virus, ac Rationalismi perversitas subtilius ac impudentius gentibus propinata est, ex eo sine dubio deriva-

runt, quod pax mutua defecerit inter Status, cum ipsorum aliqui adversus Petri Cathedram omnia molirentur. Inde quippe factum est, ut detracta legislationibus quibusdam antiquorum veneratione, quae Petri successoribus maxima debetur, salutifera ipsius actio non sine gravissimo disciplinae, moralisque discrimine fuerit imminuta Quamquam neque opus est alio confugere, ut quod diximus, comprobetur. Sufficit, si ad portionem dominici gregis oculos convertatis, quae nostrae sollicitudinis Pastoralis objectum jam effecta est. Namque nobis edicite, quidnam illorum linguam excitavit, acuitque, qui in Clerum oblocuti sunt, ipsumque in partes diviserunt? Quid eorum calamo atramentum suppeditavit, qui gravissimorum virorum, Civitatis atque Dioeceseos ornamentum, nobilissimam famam inficere tentarunt? Quid populi mores corripuit, sacrorumque ministrorum zelum compressit, ita ut coram quibuslibet deordinationibus, etiam manifestis, veluti canes muti conticescerent? Quid uno verbo obscuravit in vobis aurum charitatis, ac pacis pulchritudinem temere labefactavit? Nonne tot malorum causae mutuae fuere dissensiones, defectus videlicet fraterni amoris, et charitatis, quae astrum veluti est, ac prope spiritus quietis?

Dilectissimi, volentes conatibus omnibus hujusmodi damna reparare, atque intelligentes quod ad id operis longe magis prosit simplex bonorum operum praxis quam regularum multiplicitas, cum prima hac vice omnes edoceamus, utilius id fieri non posse existimamus, quam si ad exercitium fraternae charitatis vos exortemur. Praeterita omnia obliviscamur, partium studia dimittamus, ac Deo auxiliante, in viam pacis revertamur. *Diligite alterutrum* in Christo Jesu, neque *sit schisma inter vos*. Schismata enim fontes amoris, ac vitam ipsam pacis extinguunt. Quae quidem exhortatio nihil in vos novi oneris importat, cum ipsum hoc onus jam in regenerationis lavacro impositum cuique fuerit. Ambulemus ergo, dilectissimi, *ambulemus digne in vocatione, qua nullis nostris meritis vocati sumus*: patienter invicem sustineamus cum humilitate, si salutem consequi optemus. Paratos etiam esse oportet adversa quaeque patienter sustinere; quemadmodum enim innumera ex civili consortio ad nos commoda derivant, ita non pauca etiam incommoda proveniunt. Iudolis atque educationis diversitas offensarum occasione exhibet frequentissimam: partium studium, pronitas hominum ad malum non raro nos exercent, efficiuntque,

ut ipsa etiam bona opera praeposteris interpretationibus pejo-
rem in sensum detorqueantur. Hoc etiam saepe accidit ad cru-
cem nos impelli, ipsis quoque operibus, quae bene agimus.
Hisce vero omnibus, aliisque mansuetudinem, charitatemque
opponamus oportet. Deus certe judicabit aliquando causam no-
stram, et innocentiae nostrae vindictam faciet. Tunc enim
iniquus qui nobis obesse tentavit, fremet et tabescet, ac li-
cet invitus ad silentium compelleretur juxta illa Regii Psaltis :
impius videbit, et oppilabit os suum. Nos interim, si confor-
mes fieri volumus imagini Christi Jesu, atque adeo praedesti-
natis accenseri, summis viribus niti debemus, ut charitatem
cum omnibus conservemus. Hoc vinculo duntaxat Deo con-
juncti esse possumus; *Deus enim, ut Joannes ait, Charitas
est, et qui manet in charitate, in Deo manet.*

Ista porro Divinae sapientiae dictamina, quae sacrosancti
Evangelii medullam complectuntur, eos propius afficiunt, qui
divinitus constituti sunt populum inter, ac Divinitatem me-
diatores; qui caeteris nomine Christi virtutum omnium exer-
citiū ostendere; qui expressius referre debent in seipsis Chri-
sti Jesu moralem phisonomiam; qui denique munus prose-
quuntur inceptum ab Apostolis, quos constat ardentissima in
proximum charitate flagrasse. Nunquam excidat a mente sa-
cerdotum, quod Apostolus Paulus charitate vere incensus gra-
vissimis verbis expressit; *optare se anathema esse a Christo
pro fratribus.* Imo non Apostoli solum extraordinaria hac ra-
tione intimam, qua ardebant, charitatem comprobarunt, sed
caeterae animae eodem igne incensae proximum semetipsis
praeposuerunt. De sancta Virgine siquidem, ut unam exem-
pli gratia proferam, Catherina Senensi legitur, quod ferven-
tissima ad coelum vota promebat, ut ejus corpore inferorum
portae ad extremum usque judicii diem obturarentur, ut ita
in illud barathrum casus animarum praepediretur. Coram exem-
plis adeo splendidis quid dicere poterit qui a proximo dissen-
serit? Quomodo non erubescet?

Nemo igitur a proximo suo dissentiat. Profitemur, dile-
ctissimi, charitatem cum omnibus fratribus ejus, patientia ni-
mirum, benignitate, mansuetudine, offensarum condonatione.
Recordemur mutuam dilectionem esse veluti signaculum filio-
rum Christi. Numquam accidat, Fratres et Filii Charissimi,
Patriam Ven. Gerardi Majella, ubi ipse pro Jesu Christi Amore
horribiles devoravit calumnias, insonet adhuc rumoribus hosti-
litatis, quemadmodum in bellorum castris contingere solet.

Felicem populum, in quo concordia regnat! Ipse vere est imago terrestris Paradisi, in quem coelestes benedictiones plenissime descendunt, augenturque maxime emolumenta pacis! Infelix e contra regio, quae sub ferreo discordiae jugo detinetur! Ibi mutuo invicem se invigilant, mutuo verentur insidias tenebrarum praesidio preparatas, nemo in cogitationibus ipsis, in verbis, in operibus non condemnatur. Phenomena sunt ista, quae hominum consortium aerumnis implent, privatorum vitam ipsa morte pejorem efficiunt. Haec propterea nobilissima virtus, charitas nempe, sit nostra comes, nostrum auxilium, nostrum vexillum, cordis nostri vehementissimum desiderium.... Vobis in hoc itinere, Deo auxiliante nos praecurremus. Erimus penes vos, non tamquam *dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo*. Ita exemplo nostro, Dei gratia praelucente, vinculo charitatis omnes in unitate conjuncti, quoscumque pacis inimicos facile profligabimus. Et quandoquidem indubium sit germen immortalitatis in mutua dilectione contineri, ejusque fortitudinem nullis dimoveri obstaculis, cum vos ad mutuam dilectionem hortamur, hortamur etiam ad fortitudinem adversus pacis inimicos, ac nihil ad Apostoli exemplum poterit imminuere in nobis amorem Christi Jesu; illius inquam amoris, sine quo nobilissima quaelibet opera ad nihil proficiunt. Etenim ut ejusdem Apostoli sententiam usurpemus: *si linguis hominum loquar, et Angelorum: charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest*. At vero quid ista gregi prodesse, si in clero praesertim, qui brachia veluti Episcopi constituit, sectatores non inveniremus?

Hinc est quod jam ad singulos totius Dioeceseos coetus orationem convertentes, vos in primis peramanter alloquimur, Rini Canonici ac Dignitates, qui splendide adeo Throno Pontificali Dioeceseos adstantes, Episcopi senatum efformatis. Perspectum vobis est quanta sit mutuae charitatis necessitas, maxime cum sine ipsa neque libenti animo a populis excipiemur, neque propterea salutis fructus ministeriorum exercitio colligemus. Schismata enim vim nostram imminuunt, et contemptibiles nos reddunt, cum ipsos quoque validiores exercitus, universaque imperia dissolvant. Perspectum quoque est, quod discordia, quae forte irruerit in potiore cleri partem, quantam veluti ansam praebet dissensui, qui penes clerum minorem vel multo magis apud fideles reperitur. Quod si contingat, quid boni expectare poterimus e corpore, cujus membra scissa sunt, et invicem pugnant? An manifestum non est totam ex unitate

vim prodire? Ex animorum contra dissensione dici non potest quanta promanent incommoda. Disrupto vinculo charitatis, quod omnes in unitate continebat, illi etiam, qui maiorem venerationem merentur, calumniis lacerantur, merita contraria lance pensantur: virtus etiam illustris vilesceat; et quae reipsa gravissimae sunt charitatis offensiones, tamquam indifferens conversatio traducuntur. Istas profecto aberrationes minime in vobis adesse arbitramur, charissimi fratres, qui modo estis gaudium nostrum et corona nostra; eas tamen praevenire bonum est, in memoriam revocando gravissimum charitatis officium. Vos ergo sicuti caeteris dignitate, atque honorificentia praestatis, sic etiam charitate omnibus debetis eminere.

Idipsum vobis commendamus, admodum Rev. Parochi, qui subjugem Christi ovilis curam geritis. Sit vobis cordi clerici, populiq; concordia. Ex hac enim habetur pax, quam Redemptor e coelo detulit, nobisque donavit. Suaviter omnes excipite, suaviter delinquentes monete, memoria retinentes quae Sanctissimus Ecclesiae Doctor Ambrosius docuit, cum dixit: *nihil magis populare, quam diligi; grata et jucunda omnibus dilectio*. In omnibus exhortationibus, quibus assidue intentos vos arbitramur, Joannis Apostoli verba inculcate: *fratres, diligite alterutrum*. Obnitentibus autem adjungite: *praeceptum Domini est, et si solum fiat, sufficit*. Intelligite Divi Bernardi monitum, *vos nempe subditorum esse veluti matres*. Ita fiet, ut omnes sint vobis docibiles.

Vos etiam hortamur, Rev. Sacerdotes, qui frequenter adeo pastoralis sollicitudinis estis participes. Vobis potissimum datum est foecundare in populis verba nostra. Itaque sacra ministeria exercentes, ac praesertim excipientes confessiones, et Divinum Verbum praedicantes, charitatem omnibus commendate, sed ipsi in primis constanter eam exercete. Constituti a Deo tamquam custodes ac duces populorum, satagite ut ipsi jugiter in pace perseverent; solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Vigilantia vestra mala praepediat; zelus vester contentiones citissime comprimat. Injuriis, jurgisque suaviter vos opponite, et obloquentes in superiorum potestatem opportune corrigite. Suaviter senioribus id praecipue commendamus, quibus experientia compertum esse debet, vix aut ne vix quidem populos absque charitate utiliter gubernari. Collegas Sacerdotes humanius habete. In schola Christi edocti, cum omnibus mites, cum omnibus humiles vos exhibete,

invicem honore praevenientes juxta Apostoli monitum. Mirum omnino est quantum istud ad pacem conferat! Id ergo vobis commendamus *in visceribus Christi*, ut deinceps longe a vobis sit vox illa schismatis plena « *ego sum Pauli, ego vero Cephae, ego autem Apollo* »; imo in omnium linguis dulcissima illa nomina resonent amicorum, ac fratrum in Christo Jesu vocatorum. Concludimus cum Augustino, dicentes: *no-lite dividere*. Hoc pacto pax ubique regnabit, divisiones longe absistent, unitas florebit, atque ex unitate vis prodibit, quae hisce praesertim temporibus necessaria est, ut obloquentes vincamus, ac reportemus promissiones.

Vos autem, dulcissimi juvenes, qui adhuc in seminario commorantes, vera estis consolatio nostra, spes Dioeceseos, ac totidem filii charitatis Jesu Christi, qui ad virtutem informamini in utilitatem populorum: vobis enixe commendamus fraternae charitatis custodiam. In studiis perficiendis, estote assidui, ut populorum mentes et corda suo tempore condire possitis: at inter cordis affectus primas omnino partes amor Dei, proximique concedite. Hic enim amor omnibus vobis fons erit pacis uberrimus; illius inquam pacis, quae in vinea Domini procedit incessanter de virtute in virtutem, et qua caro obedit spiritui, et sensus rationi. Filii dilectissimi, omnem date operam, ut in humilitate, docilitate, obedientia singulares efficiamini: omnino vero eminentes vos volumus in puritate et charitate in Deum, proximumque, ut postea idonei pacis nuntii esse possitis in salutem fidelium. Unum efformantes corpus compactum, unus sit in omnibus vobis spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Mundus ab ipso Redemptore reprobatus numquam non incusavit Clericos sive corruptionis in moribus, sive ignorantiae in scientiis, sive potissimum in consortio aliorum maximae exclusivitatis. Contra ista igitur muniri vos oportet, primaque dispositio, praeter irreprehensibilem vitam, ut proinde *nihil habeant malum dicere de vobis*, sit mutua concordia. Mementote ad praedicationis officium vos informari; auctore autem magno Gregorio « *qui charitatem non habet, praedicationis officium suscipere nullatenus debet* ». Hanc ergo ante omnia opus est adipiscamini.

Sed jam gessit animus ad vos item, religiosi viri, qui in conventibus Dioeceseos commoramini, benevolo plane alloquio converti. Qui vestro e coetu assumpti gratulamur admodum, quod in vinea Domini curis nostris commissa vos adjutores habeamus. Haeredes scilicet Viri, qui ob suam ferventissimam

charitatem Seraphicus Assisiensis merito appellatur, ardentem servabitis in Claustro hunc ignem sacrum, ejusdemque luce, et calore populos irradiantes, atque incendentes, loca omnia, per quae vos transire oportebit, in melius commutabitis. Ubique pacis nuntium juxta Patriarchae nostri praescriptum afferte. Recordamini ideo ad ordinem pertinere quod harmonia in vobis resplendeat. Recordamini id esse vocationis vestrae, ut charitatis vinculo compulsi, omnibus omnino cujusque aetatis, sexus, conditionisque, quae poteritis auxilia offeratis. *Manete igitur in vocatione, qua vocati estis.* Conamini ante omnia charitatem diffundere, super omnia charitatem fovere, quia charitas vinculum est perfectionis. Hanc, charissimae, missionem vere sublimem adimplete, quae solemnior erit, ac plenior confutatio eorum accusationum, quas impiissimus volterianismus adversus vos promovere non desinit. Estote veri angeli tutelares languentis societatis vestris scientia atque virtutibus. Estote operibus, atque eloquio vitiorum, eaque profitentium terror, et malleus.

Conatibus religiosorum vestri etiam plenissime concinant, Virgines Deo sacrae, quae in horto Ecclesiae vere concluso, in vineis Engaddi divinum Agnum inter lilia pascentem sine macula consecrantur. Si nobilissimae huic sequelae omnia mundi illicia libenter postposuistis, hunc vere heroicum actum virtutum exercitio roborate. Estote, filiae dilectissimae, simplices sicut columbae, timidaeque ad omnes viri affatus veluti turtures. Deliciae coelestes mansiones vestras repleant, mysticas bonorum operum lampadas manibus semper gestate; orate incessanter pro viris atque defunctis. Votum consequendae salutis inaestimabilis est thesaurus, cui mundana omnia immolastis. Nolite igitur latrunculorum insidiis vos exponere; huc namque domestica dissidia omnia revocantur: nimirum antipathias vitate, mutuae dilectioni posponite omnia, quietem ac pacem toto cordis affectu diligite. Ita enim paradisi gaudia jam nunc degustabit. Dilectissimo sponso charitate adhaerete, ut quemadmodum prudentes virgines, cum ipso tandem in perpetuas aeternitates regnetis.

Jam ad vos accedimus, dilectissimi filii cujuscumque coetus cistis. Pastoris partes nobis licet immeritis collatas implentes, vobis quoque salutem dicimus, coelestia illa verba iterum usurpantes: *pax vobis.* Ut salubriter vos doceamus, venimus ad vos, non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in Spiritu Christi Jesu, cujus finis est charitatis in duplici ejus

scopo triumphus. Vos Dioeceseos primores, vehementer hortamur, ut conjunctis cum Clero animis ad instaurationem disciplinae, moralisque christianae adnitamini. Adhibentes media, ipsumque gradum, quibus divina vos providentia locupletavit, omnium animos ad pacem componere, Dei Ecclesiaeque legum observatione, satagite. Evecti supra plebem, plebi eidem beneficiis occurrere: pauperum namque patrimonium divitum charitate continetur. Mementote charitatis erga omnes, praesertim infirmos, atque sciatis, eorum quae supersunt, non dominos, sed administratores vos esse, administratores pauperum Christi. O vere vos beatos, si charitatis operibus eritis intenti! si in orphanorum ac viduarum, afflictorumque omnium personis Christum ipsum oculis divina fide collustratis intueamini, iisque auxilium praebeatis! O vere felices, si ad extremum usque judicii diem in hisce charitatis operibus exercentes manebitis; imo et istud inde manabit oppido exoptandum, quod omnes videlicet charitatis vestrae jaculo devicti verum pacis domicilium nostra Dioecesis evadet.

Ad vos quoque scribimus quot estis mariti, ut dilectionem erga uxores ex corde commendemus. Imitatores estote Salvatoris nostri Jesu Christi Ecclesiam sponsam ferventissime diligentis. Uxores etiam monemus, ut subditae sint viris, quemadmodum Ecclesia subjecta est Christo. Utrosque vero rogamus filios diligere, in sancto Dei timore ipsos enutrire, iisdem inculcantes patrem nostrum esse in caelis, in ejus amorem corda ipsorum incendere, et grati animi sensa operum testimonio comprobare. Vestris curis assuescant benevolae providentiae semitas in prosperis aequae ac adversis cognoscere. Filios deinde hortamur, ut parentibus obediant, ac discant eos diligere tamquam imaginem Creatoris referentes. Vos autem Domini, in charitate famulos habete, neque obliviscamini, quod famulorum conditio fraternitatis characterem non debeat. Famulis vicissim commendamus, ut quaecumque sint dominorum qualitates, ipsis obediant, ut Jesu Christo, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi. Fidelitatem cordis, operis et linguae tanquam pacis tutricem in omnibus custodiant. Omnes denique alloquimur, fratres filique dilectissimi, exhortantes vos, ut diligatis invicem. Qui enim non diligit, manet in morte. Subjecti estote sublimioribus potestatibus non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam; non est enim potestas, nisi a Deo. Qui profecto ordinatissime voluit, ut in societatem collecti homines

caput agnoscerent, quod ita omnes in vitae cursu dirigeret, ut inde iustitia, charitas et pax conservarentur, foverentur.

Verum fines jam epistolae vix non excessimus. Absolvemus proinde omnes in Domino adhortantes, ut timeatis Deum, honoretis Regem, ametis vos ad invicem. Filii ejusdem patris, qui e coelo descendit, ut charitatem verbo, atque exemplo commendaret. Ejusdem Evangelii charitatem ubique spirantis professores inimicitias abominemini, litigiorum obliviscamini. Hoc pacto quam suavissimam degustabitis pacem! Quam amplam in vobis fiduciam superiores ponent! Hoc pacto, inquam, universa Ecclesia nostra in tranquillitate manebit, erimusque ex iis, de quibus divinus spiritus affirmavit: *Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, in tabernaculis fiduciae, in requie opulenta.*

Reliquum modo est, ut bonorum omnium largitorem Deum humiliter adprecemur, ut gratia sua efficere dignetur charitatem ab omnibus exquiri et observari. Vos etiam, fratres filiique dilectissimi, nostris votis concinentes eundem Deum exorate, ut adistentia sua regat atque protegat quos charitate sibi conjunxit, quibusque charitatem prae omnibus commendavit. Coniunctae preces gratiam sine dubio impetrabunt. Exorate dein Principem pastorum, ut manu potenti sanctissimum Pontificem PIUM IX protegere dignetur in tempestatibus, quas inferorum portae vel excitarunt jam, vel forsitan excitabunt. Orate ut fides catholica devictis erroribus, ubique propagetur. Orate etiam pro Venerabili Viro Eñño ac Rñño Dño D. GABRIELE Cardinali FERRETTI Majori Poenitentiario, qui dum vigilantissimi Protectoris munus Nostri Seraphici Capuccinorum Instituti faustissime gerit, Nobis etiam pro sua effusa in Capuccinos speciali dilectione sacras manus imponere dignatus est: Orate, inquam, ut juxta ipsius cordis latitudinem, et apostolicum zelum uberrimos in dies fructus colligat. Incessanter autem Deum adprecamini pro Religiosissimo Rege nostro FRANCISCO II. ut cum semper incolumem reddat. Sanctorum Parentum Filii, Sanctorumque pronepos a bonorum omnium largitore nobis datus, veluti quoddam pignus totius Regni felicitatis, quam ex iustitia, pietate, charitate, et Catholicae Religionis defensione, quibus ab immortali suo Genitore imbutus fuit, nobis sperare licet. Precemur Ei a Domino Deo nostro longaevitatem Patriarcharum, Piae Matris fidem, spem et charitatem, extinctique Patris Sapientiam atque pietatem. Sed et de nobis vestrarum praecum auxilio quam maxime egentibus, cre-

bram inter orandum mentionem habeatis, cupimus; ut qui jam poenitus animarum vestrarum regimini, aeternaeque salutis procurandae impendimur, vice aliquando exantlatae sollicitudinis, ac laborum ea potissimum perfruamur, qua olim inclitus Hebraeorum Gentis Dux ac Propugnator, re bene gesta meruit obaudire: *quaesivit bona Genti suae, et placuit illis potestas ejus omnibus diebus* (Machab. 14. 4.). Tandem orate pro invicem, ut salvemini. Nos interim Immaculae Virginis patrocinio invocato, nec non Sanctissimorum Civitatis ac Dioeceseos Protectorum, pastorem benedictionem peramanter impertimur, omnia Dominica Salutatione concludentes: *pax vobis.*

Datum Romae extra portam Coelimonatanam die nostrae consecrationis XXVI. Junii an. MDCCCLIX.

SBNG26872

